

1.1.2. 2002թ. համախառն ավելացված արժեքն ըստ ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածների ենթահատվածների

2002թ-ից սկսած, Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվել է Ազգային հաշիվների համակարգի կառուցվածքային հատվածների հաշիվների մշակումն ըստ ենթահատվածների, ինչը հանդիսանում է ԱՀՀ-93-ի ամբողջական ներդրման երրորդ փուլը:

Նախորդ երկու տարվա ընթացքում մշտապես աշխատանքներ են տարվել ըստ ենթահատվածների հաշվարկների կատարելագործման ուղղությամբ, ինչպես նաև հաշվարկվել են 2000- 2001 թվականների համապատասխան տվյալները:

2002թ. ՀՆԱ-ի ծավալի վերաբերյալ տվյալներն ըստ ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածների ենթահատվածային կտրվածքի, բերված են ստորև ներկայացվող աղյուսակներում.

2002թ. ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի համախառն ավելացված արժեքն՝ ըստ ենթահատվածների

(մլն. դրամ)

	Ենթահատվածներն ըստ սեփականության			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություններ	
Արդյունաբերություն	61596.4	102350.5	76408.6	240355.5
Գյուղատնտեսություն	6730.1	131246.9	-	137977.0
Ձկնաբուծություն	16.4	306.1	-	322.5
Անտառտնտեսություն	559.4	-	-	559.4
Շինարարություն	18359.0	100546.0	3397.7	122302.7
Տրանսպորտ և կապ	25671.3	5809.9	33860.3	65341.5
Երկրաբանություն	52.3	-	-	52.3
Առևտուր և հանրային սնունդ	832.2	115598.4	9559.2	125989.8
Նյութատեխնիկական մատակարարում և իրացում	142.8	4822.6	-	4965.4
Մթերումներ	53.1	664.4	-	717.5
Ընդհանուր առևտրային գործունեություն	-	3527.3	-	3527.3
Տեղեկատվահաշվողական սպասարկում	586.7	82.5	289.6	958.8
Գործառնություններ անշարժ գույքի հետ	325.3	3098.5	-	3423.8
Նյութական ոլորտի այլ ճյուղեր	1149.2	660.8	230.9	2040.9
Բնակարանային տնտեսություն	456.5	335.9	-	792.4
Կոմունալ տնտեսություն	5702.5	3567.6	46486.0	55756.1
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոցիալական ապահովություն	9432.2	13211.3	84.2	22727.7
Կրթություն	9665.8	6534.9	366.8	16567.5
Մշակույթ և արվեստ	339.1	2052.8	609.3	3001.2
Գիտություն և գիտական սպասարկում	3326.2	31.8	25.7	3383.7
Հասարակական միավորումներ	-	2936.2	-	2936.2
Ընդամենը ոչ ֆինանսական հատվածի կազմակերպությունների համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	144996.5	497384.4	171318.3	813699.2

2002թ. ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի համախառն ավելացված արժեքն՝ ըստ ենթահատվածների

	Ենթահատվածներն ըստ սեփականության			(մլն.դրամ)
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություններ	Ընդամենը
Վարկավորում	4411.6	8691.2	5750.1	18852.9
Ապահովագրություն	1064.3	159.0	-	1223.3
Ընդամենը ֆինանսական հատվածի կազմակերպությունների համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	5475.9	8850.2	5750.1	20076.2

2002թ. ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի համախառն ավելացված արժեքի կառուցվածքն՝ ըստ ենթահատվածների

	Ենթահատվածներն ըստ սեփականության			(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ ըստ համապատասխան ծյուղի)
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություններ	Ընդամենը
Արդյունաբերություն	25.6	42.6	31.8	100.0
Գյուղատնտեսություն	4.9	95.1	-	100.0
Ջկնաբուծություն	5.1	94.9	-	100.0
Անտառտնտեսություն	100.0	-	-	100.0
Շինարարություն	15.0	82.2	2.8	100.0
Տրանսպորտ և կապ	39.3	8.9	51.8	100.0
Երկրաբանություն	100.0	-	-	100.0
Առևտուր և հանրային սնունդ	0.7	91.8	7.6	100.0
Նյութատեխնիկական մատակարարում և իրացում	2.9	97.1	-	100.0
Սթերումներ	7.4	92.6	-	100.0
Ընդհանուր առևտրային գործունեություն	-	100.0	-	100.0
Տեղեկատվահաշվողական սպասարկում	61.2	8.6	30.2	100.0
Գործառնություններ անշարժ գույքի հետ	9.5	90.5	-	100.0
Նյութական ոլորտի այլ ծյուղեր	56.3	32.4	11.3	100.0
Բնակարանային տնտեսություն	57.6	42.4	-	100.0
Կոմունալ տնտեսություն	10.2	6.4	83.4	100.0
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոցիալական ապահովություն	41.5	58.1	0.4	100.0
Կրթություն	58.3	39.4	2.2	100.0
Մշակույթ և արվեստ	11.3	68.4	20.3	100.0
Գիտություն և գիտական սպասարկում	98.3	0.9	0.8	100.0
Հասարակական միավորումներ	-	100.0	-	100.0
Ընդամենը ոչ ֆինանսական հատվածի կազմակերպությունների համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	17.8	61.1	21.1	100.0

2002թ. ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի համախառն ավելացված արժեքի կառուցվածքն՝ ըստ ենթահատվածների

(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ ըստ համապատասխան ճյուղի)
Ենթահատվածներն ըստ սեփականության

	Ենթահատվածներն ըստ սեփականության			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություններ	
Վարկավորում	23.4	46.1	30.5	100.0
Ապահովագրություն	87.0	13.0	-	100.0
Ընդամենը ֆինանսական հատվածի կազմակերպությունների համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	27.3	44.1	28.6	100.0

2002թ. ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի համախառն ավելացված արժեքի կառուցվածքն՝ ըստ ենթահատվածների

(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ ըստ համապատասխան ենթահատվածի)
Ենթահատվածներն ըստ սեփականության

	Ենթահատվածներն ըստ սեփականության			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություններ	
Արդյունաբերություն	42.5	20.6	44.6	29.5
Գյուղատնտեսություն	4.6	26.4	-	17.0
Զկնաբուծություն	0.0	0.1	-	0.0
Անտառտնտեսություն	0.4	-	-	0.1
Շինարարություն	12.7	20.2	2.0	15.0
Տրանսպորտ և կապ	17.7	1.2	19.8	8.0
Երկրաբանություն	0.0	-	-	0.0
Առևտուր և հանրային սնունդ	0.6	23.2	5.6	15.5
Նյութատեխնիկական մատակարարում և իրացում	0.1	1.0	-	0.6
Մթերումներ	0.0	0.1	-	0.1
Ընդհանուր առևտրային գործունեություն	-	0.7	-	0.4
Տեղեկատվահաշվողական սպասարկում	0.4	0.0	0.2	0.1
Գործառնություններ անշարժ գույքի հետ	0.2	0.6	-	0.4
Նյութական ոլորտի այլ ճյուղեր	0.8	0.1	0.1	0.3
Բնակարանային տնտեսություն	0.3	0.1	-	0.1
Կոմունալ տնտեսություն	3.9	0.7	27.1	6.9
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոցիալական ապահովություն	6.5	2.7	0.0	2.8
Կրթություն	6.7	1.3	0.2	2.0
Մշակույթ և արվեստ	0.2	0.4	0.4	0.4
Գիտություն և գիտական սպասարկում	2.3	0.0	0.0	0.4
Հասարակական միավորումներ	-	0.6	-	0.4
Ընդամենը ոչ ֆինանսական հատվածի կազմակերպությունների համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	100.0	100.0	100.0	100.0

2002թ. ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի համախառն ավելացված արժեքի կառուցվածքն՝ ըստ ենթահատվածների

(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ ըստ համապատասխան ենթահատվածների)

	ենթահատվածներն ըստ սեփականության			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություններ	
Վարկավորում	80.6	98.2	100.0	93.9
Ապահովագրություն	19.4	1.8	-	6.1
Ընդամենը ֆինանսական հատվածի կազմակերպությունների համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	100.0	100.0	100.0	100.0

Տնտեսության ամբողջական պատկերը ստանալու համար ամբողջ համախառն ավելացված արժեքը, զործունեությունը վերահսկելու հատկանիշից ելնելով, կարելի է ներկայացնել հետևյալ երեք մասերով՝ պետական, ազգային մասնավոր և օտարերկրյա վերահսկողության տակ գտնվող:

Այսպես, «պետական կառավարման մարմինների» հատվածի համախառն ավելացված արժեքը դասվում է պետական մասին, «տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների» և «տնային տնտեսությունների» հատվածների համախառն ավելացված արժեքը դասվում է ազգային մասնավոր մասին: «Ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների» և «ֆինանսական կազմակերպությունների» հատվածների համախառն ավելացված արժեքը բաշխվել է դրանց ենթահատվածներին համապատասխան:

Հանրապետության համախառն ներքին արդյունքը հիմնական գներով, հաշվի առած կառուցվածքային հատվածները, բերված են ստորև.

2002թ. ՀՆԱ-ն, հիմնական գներով, ըստ հատվածների և վերահսկողության հատկանիշի¹

(մլն. դրամ)

Կառուցվածքային հատվածներ	Բաշխվածությունն ըստ վերահսկողության հատկանիշի			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ	
Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	144996.5	497384.4	171318.3	813699.2
Ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	5475.9	8850.2	5750.1	20076.2
Պետական կառավարման մարմիններ	79534.3	-	-	79534.3
Տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպություններ (ՏՏԱԿ)	-	3850.5	-	3850.5
Տնային տնտեսություններ	-	328374.3	-	328374.3
Ընդամենը համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	230006.7	838459.4	177068.4	1245534.5

¹ Առանց հաշվի առնելու ապրանքների և ներմուծման զուտ հարկերի և ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայությունների ծավալները:

2002թ. ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ հատվածների և վերահսկողության հատկանիշի

(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կառուցվածքային հատվածներ	Բաշխվածությունն ըստ վերահսկողության հատկանիշի			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ	
Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	11.6	39.9	13.8	65.3
Ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	0.4	0.7	0.5	1.6
Պետական կառավարման մարմիններ	6.4	-	-	6.4
Տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպություններ (ՏՏԱԿ)	-	0.3	-	0.3
Տնային տնտեսություններ	-	26.4	-	26.4
Ընդամենը համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	18.5	67.3	14.2	100.0

2002թ. ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ համապատասխան վերահսկողության հատկանիշի

(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կառուցվածքային հատվածներ	Բաշխվածությունն ըստ վերահսկողության հատկանիշի			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ	
Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	17.8	61.1	21.1	100.0
Ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	27.3	44.1	28.6	100.0
Պետական կառավարման մարմիններ	100.0	-	-	100.0
Տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպություններ (ՏՏԱԿ)	-	100.0	-	100.0
Տնային տնտեսություններ	-	100.0	-	100.0
Ընդամենը համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	18.5	67.3	14.2	100.0

2002թ. ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ համապատասխան հատվածների

(%-ով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կառուցվածքային հատվածներ	Բաշխվածությունն ըստ վերահսկողության հատկանիշի			Ընդամենը
	պետական	ազգային մասնավոր	օտարերկրյա վերահսկողության տակ	
Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	63.0	59.3	96.8	65.3
Ֆինանսական կազմակերպություններ (կորպորացիաներ)	2.4	1.1	3.2	1.6
Պետական կառավարման մարմիններ	34.6	-	-	6.4
Տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպություններ (ՏՏԱԿ)	-	0.5	-	0.3
Տնային տնտեսություններ	-	39.2	-	26.4
Ընդամենը համախառն ավելացված արժեքը հիմնական գներով	100.0	100.0	100.0	100.0